

DECIZIE

16 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curtii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Lupeca Aureliu,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lupeca Aliona împotriva lui Lupeca Aureliu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Ialoveni și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Botanica privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curtii de Apel Chișinău din 9 iunie 2020 prin care s-a respins cererea lui Lupeca Aureliu privind repunerea în termenul de declarare a apelului și s-a restituit apelul ca depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 20 aprilie 2016, Lupeca Aliona s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Lupeca Aureliu, intervenient accesoriu Asistența Socială și Protecția Familiei ulterior și-a concretizat cerințele solicitând desfacerea căsătoriei încheiate între Lupeca Aliona și Lupeca Aureliu, determinarea domiciliul copilului minor XXX, cu mama Lupeca Aliona, încasarea de la Lupeca Aureliu în beneficiul Alionei Lupeca pensia de întreținere pentru copilul minor în mărime de $\frac{1}{4}$ din toate tipurile de venituri până la atingerea majoratului copilului;

- a declara bunurile mijloacele financiare: 1000 euro +280,62 euro dobândă, 3000 dolari SUA +842,28 dolari SUA, 26 783,28 lei proprietate comună în devălmășie;

-a partaja bunurile proprietate comună în devălmășie a Alionei Lupeca și Aureliu Lupeca în sumă de 1280,62 euro, 3842,28 dolari SUA, 26783,28 MDL proprietate comună în devălmășie, câte $\frac{1}{2}$ cotă parte pentru fiecare dintre soți;

-a încasa din contul lui Aureliu Lupeca în beneficiul Alionei Lupeca a cotei părți de $\frac{1}{2}$ compusă din 1140,31 euro, 1921,14 dolari, 13391,64 lei din bunurile proprietate comună în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni din 26 aprilie 2019, acțiunea a fost admisă parțial.

S-a desfășurat căsătoria între Lupeca Aureliu și Lupeca Aliona, înregistrată la Primăria Mileștii Mici, r-nul Ialoveni, la 01 august 2008, cu nr.15.

S-a determinat domiciliul copilului minor: XXX, cu mama Lupeca Aliona,

S-a încasat de la Lupeca Aureliu Ion în beneficiul Alionei Lupeca, pensie pentru întreținerea copilului minor, în mărime de 1/4 din salariul și/sau din alte venituri, începând cu 20 aprilie 2016 până la atingerea majoratului copilului minor.

S-au declarat bunurile: mijloacele financiare 1 000 (una mie) Euro, 280,62 (două sute optzeci, 62) Euro, 3 000 (trei mii) dolari SUA, 842,28 (opt sute patruzeci și doi, 28) dolari SUA și 26 783,28 (douăzeci și șase mii șapte sute optzeci și trei, 28) lei MD, proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Lupeca Aliona și Lupeca Aureliu.

S-au partajat bunurile: mijloacele financiare 1 282,62 (una mie două sute optzeci și doi, 62) Euro; 3 842,28 (trei mii opt sute patruzeci și doi, 28) dolari SUA și 26 783,28 (douăzeci și șase mii șapte sute optzeci și trei, 28) lei MD, proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Lupeca Aliona și Lupeca Aureliu, a câte 1/2 cotă – parte pentru fiecare dintre soți, cu atribuirea: - lui Lupeca Aliona – 641,31 Euro; 1 921,14 dolari SUA și 13 391,64 lei MD; - lui Lupeca Aureliu – 641,31 Euro; 1 921,14 dolari SUA și 13 391,64 lei MD.

S-a încasat din contul lui Lupeca Aureliu în beneficiul Lupeca Aliona 1/2 cotă parte compusă din 641,31 (șase sute patruzeci și unu, 31) Euro, 1 921,14 (una mie nouă sute douăzeci și unu, 14) dolari SUA, 13 391,64 (treisprezece mii trei sute nouăzeci și unu, 64) lei MD.

S-a încasat de la Lupeca Aureliu în beneficiul Lupeca Aliona cheltuieli de judecată în sumă de 459,12 (patru sute cincizeci și nouă, 12) lei.

S-a încasat de la Lupeca Aureliu în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1 965, 88 (una mie nouă sute șazeci și cinci, 88) lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 16 februarie 2020, Lupeca Aureliu a declarat apel, solicitând repunerea în termen de declarare a apelului; suspendarea executării hotărârii contestate, și casarea integrală a hotărârii primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2020 s-a respins cererea lui Lupeca Aureliu de repunere în termen de declarare a apelului și s-a restituit apelul declarat din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen.

La 9 iulie 2020, Lupeca Aureliu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2020 solicitând casarea acesteia, repunerea în termenul de declarare a apelului și restituirea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului.

În motivare, a indicat că, examinarea cauzei în instanța de fond a avut loc în lipsa sa, iar despre hotărârea instanței de fond din 24 aprilie 2019 a aflat de la executorul judecătoresc Ungureanu Oleg la începutul lunii februarie 2020.

La 11 decembrie 2018, cauza a fost scoasă de re rol, iar despre repunerea acțiunii pe rol și examinarea acesteia în fond nu a cunoscut, nefiind citat legal despre data și ora examinării cererii de chemare în judecată.

Recurentul a indicat că la examinarea cauzei instanța nu a ținut cont de prevederile art. 102.103.104.105 din Codul de procedură civilă și nici nu a expediat în adresa sa copia dispozitivului hotărârii din 26 aprilie 2019.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs constată că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 9 iunie 2020.

Conform prevederilor art.425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a comunicat părților încheierea din 9 iunie 2020, la 30 iunie 2020.

Cererea de recurs a fost declarată la 9 iulie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, art. 6 § 1 din Convenție îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil.

În acest sens, a constatat că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6.1 din Convenție, include printre altele dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră pertinente pentru cauza lor.

Din examinarea actelor anexate la dosar, Colegiul reține următoarea situație de fapt.

Prin încheierea Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni din 11 decembrie 2018, cererea de chemare depusă de Lupeca Aliona, a fost scoasă de pe rol.

Prin încheierea din 11 martie 2019, încheierea Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni din 11 decembrie 2018, s-a anulat.

Din materialele dosarului reiese că, instanța de fond a fixat examinarea cauzei pentru 18 martie 2019, ora 16:45, care nu a avut loc din motiv că judecătorul se afla în concediul de boală.

La fel, și ședința din 3 aprilie 2019, ora 16:00, nu a avut loc din motivul lipsei de grefierului.

Ședința de judecată fiind amânată pentru 26 aprilie 2019, ora 10:00.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, la 26 aprilie 2019, a avut loc examinarea cauzei în fond, în lipsa participanților la proces.

La 14 februarie 2020, Lupeca Aureliu a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni din 26 aprilie 2019.

Totodată, a solicitat repunerea în termen a apelului declarat.

Fiind audiat în ședința de judecată în instanța de apel, apelantul a invocat drept motiv de repunere în termen examinarea cauzei în lipsa sa și lipsa citării legale de către prima instanță la examinarea cauzei în fond.

Din conținutul scrisorii de comunicare, reiese că instanța a expedit reprezentantului pârâtului copia dispozitivului, însă la materialele dosarului lipsesc date referitor la recepționarea corespondenței.

În conformitatea cu art.111 alin. (2) din Codul de procedură civilă termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Prin urmare, în cazul în care partea nu a fost prezentă la pronunțarea dispozitivului, fapt ce rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată din 26 aprilie 2019, instanța urma ca în termenul prevăzut de art. 236 (4) din Codul de procedura civilă, să transmită pârâtului copia dispozitivului hotărârii, fapt ce nu rezultă din materialele dosarului.

Conform art. 116 alin. (1), (2), (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

La caz, apelantul a solicitat repunerea în termen, în temeiul art. 116 Cod procedură civilă, arătând că a fost într-o împrejurare mai presus de voința lui care l-a împiedicat să îndeplinească actul procedural în termenul prevăzut de art.362 alin.(1) din Codul de procedură civilă și anume examinarea cauzei în lipsa sa și necomunicare actului judecătoresc de dispoziție finală.

Așadar, în condițiile în care nu se constată faptul că, pârâtul a cunoscut despre hotărârea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 26 aprilie 2019 din data pronunțării dispozitivului, nu există niciun argument de ordin legal sau rațional pentru care să nu să poată fi luat în considerare faptul omiterii termenului de declarare a apelului.

Or, omiterea de către Lupeca Aureliu a termenului de declarare a apelului, a avut loc din motive întemeiate, iar concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termen a apelului, este neanalizată.

Instanța de apel a făcut trimitere la dispoziția art. 102 alin. (4¹), însă la caz, ținând cont de faptul că instanța a scos acțiunea de pe rol, iar ulterior a repus-o, era obligația pozitivă a instanței de fond de a cita legal din nou participanții la proces și de a le comunica despre repunerea cauzei pe rol.

În circumstanțele date, în speță sunt aplicabile dispozițiile art.116 Cod procedură civilă și astfel, pentru apelant momentul de la care începe să curgă termenul de atac este începutul lunii februarie 2020, așa cum menționează că a aflat despre hotărârea primei instanței în perioada dată, de la executorul judecătoresc în procedura căruia se află titlu executoriu.

Colegiul consideră plauzibil argumentul recurentului precum că, după scoaterea cererii de pe rol, atât pârâtul cât și reprezentantul acestuia nu au fost citați legal despre data și ora examinării cauzei.

Din materialele dosarului nu se reține că, instanța a comunicat participanților la proces despre anularea încheierii prin care cauza s-a scos de pe rol și i-a citat legal pentru ședințele de judecată fixate, lipsind orice informație în acest sens.

Or, anume prin respectarea procedurii de citare legală, instanța asigură și protejează principiului contradictorialității și al dreptului la apărare.

Capitolul VII din Codul de procedură civilă, indică regulile, modul de citare și comunicare a actelor de procedură și necesitatea înștiințării participanților despre proces și actele întocmite de instanță.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a stabilit în mod cert încălcarea normelor de drept procedural de către instanța de apel la rezolvarea chestiunii privind repunerea în termen și restituirii apelului, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Lupeca Aureliu, a casa integral încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2020, și a restitui prezenta cauză spre rejudecare în instanța de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Lupeca Aureliu.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 9 iunie 2020, adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lupeca Aliona împotriva lui Lupeca Aureliu, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Ialoveni și Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Botanica privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și încasarea cheltuielilor de judecată.

Cauza civilă, se trimite la Curtea de Apel Chișinău spre rejudecare la stadia soluționării cererii de repunere în termen a cererii de apel și primirea acesteia spre examinare, în același complet de judecată.

Decizia nu se spune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru